

ALGEMENE BESCHOUWINGEN van EijsdenMargratenLokaal

6 november 2018

Geacht college,

Niet het vele is goed, maar het goede is veel....

Met deze spreuk heeft mijn voormalige docent Pedagogiek mij meermalen geïnspireerd.

Blijkbaar is dit ook het geval geweest tijdens de vervaardiging van de voorliggende programmabegroting. Wij zien immers een duidelijke en overzichtelijke begroting die in klare taal wordt toegelicht. De wollige omschrijvingen die voorgaande begrotingen wel eens ontsierden zijn achterwege gelaten.

De programma's zijn geënt op de hoofdstukken in het Bestuurlijk Akkoord 2018-2022 en dit is weer gebaseerd op ons gezamenlijk raadsprogramma. Onze complimenten voor de realisatie hiervan in zo'n korte tijd: het moet een flinke klus zijn geweest, die slechts door eendrachtig werk tot stand kon komen.

Ook inhoudelijk kunnen we ons gelukkig prijzen, want hoewel we bezorgd waren of ons ambitieniveau wel gehaald kon worden door de ambtelijke organisatie, toch vinden we het merendeel van de EML-wensen terug in dit programma. Uiteraard kunnen we niet alles tegelijk oppakken en moet dit verdeeld worden over de komende jaren. De eisen die onze ambities aan het ambtelijk apparaat stelt mogen we zeker niet uit het oog verliezen. EML is voornemens om in goede harmonie met niet alleen u als college en de andere fracties, maar zeker ook met onze professionals, de voorgenomen idealen te verwezenlijken.

Anders durven doen.... is de titel van het breed ondersteund programma- en bestuursakkoord.

Anders is het zeker al geworden, zie daar het bewijs: hoewel het college zeker belangrijk is, kent het nu zijn plaats, nl achter de raad. Het is slechts twee meter, maar het is symbolisch voor de grotere afstand die er tussen de raad en het college moet zijn dan die in het verleden was. Wij hebben ons voordeel gedaan met de adviezen uit de Fusie Effect Rapportage. De titel van dit rapport zegt het niet, maar het was een uiterst kritische blik op de werkwijze in dit gemeentehuis. De kritiek loog er niet om en gelukkig hebben we deze met z'n allen ter harte genomen. Maar we zijn er nog niet, want ook al is de wil er bij ieder van ons, we zullen elkaar ook bij de hand moeten nemen om het daadwerkelijk anders te doen.

Indachtig de spreuk 'Niet het vele is goed, maar het goede is veel', zal ik namens de EML-fractie, namens ons zevenen(!) mij beperken tot die zaken die wij speciaal onder de aandacht willen brengen. Ik zal niet dieper ingaan op lopende projecten als de parkeerproblematiek rond garage Meertens in Gronsveld, de invulling van de locatie Kampweg of het Sociaal Centrum Eijsden. Wij vertrouwen op het college dat deze in de nabije toekomst naar tevredenheid zijn ingevuld, zodat we u binnenkort daarmee kunnen complimenteren.

Het Beleidsveld **Sociaal Domein** weten wij in handen van een expert, verknocht aan mens en samenleving. Wij hebben er veel vertrouwen in dat hij, samen met zijn ambtenaren, de op afstand opererende organisaties mee zal aansturen in het belang van onze inwoners.

- Toch willen wij onze zorgen met u delen over de waarde die er gehecht wordt aan de resultaten van de zg. Cliënt tevredenheidsonderzoeken m.b.t. de Jeugdzorg en WMO. De weinige reacties vanuit Jeugdzorg 23% en WMO iets hoger nl 51%, mogen ons niet geruststellen en we wensen ook geen genoegen te nemen met de conclusie dat het onderzoek een positieve uitkomst heeft. Wij doen een dringend beroep op het college om

een manier te ontwikkelen de daadwerkelijke tevredenheid te achterhalen. Pas dan weten we immers of we de juiste hulp bieden.

- Het integraal werken kan pas realiteit worden als er ontschotting tussen de verschillende instanties heeft plaatsgevonden. Tijdens de regionale bijeenkomst van Veilig Thuis de vorige week in Maastricht bleek eens te meer dat ook hier pas daadwerkelijk hulp geboden kan worden als WMO en Jeugdzorg samenwerken, zonder hinder van tussenschotjes. Graag ook hier uw inzet voor.

- Nogmaals doen wij namens onze statushouders in EM een beroep op u om hen aan een baan te helpen. Pas tijdens werk en met collega's kunnen zij integreren en de taal leren en beheersen.

- Ook zouden wij willen vernemen wat de reden is om de begeleiding van vluchtelingen (niet statushouders?) over te dragen aan stichting Traject. Is hierover overleg geweest met de Lijn50 gemeenten?

- Omdat **onderwijs** ons allen raakt en zeker heeft geraakt tijdens de afgelopen zomer, grijpen we nu de kans om te dromen van verbetering...

In onze gemeente staat een gebouw waarvoor wij reeds vele jaren veel geld hebben gereserveerd. Dit gebouw, een voormalige LTS op het terrein van Huize St.Jozef, staat bijna leeg en de directie weet blijkbaar geen toekomstplan te verzinnen, gezien het uitstel waarom zij al vaker hebben gevraagd. Voeg daarbij de kwaliteit van het praktijkonderwijs in onze omgeving; leerlingen moeten dit vaker leren uit een klapper of digitaal, dan in de echte praktijk. Er zijn immers onvoldoende faciliteiten in de huidige gebouwen van LVO. Zou het niet geweldig zijn als we de oude gebouwen zodanig verbouwen of herbouwen dat er op het terrein van Huize St.Jozef een praktijkschool voor agro en techniek ontstaat? Op de rand van Maastricht en het Heuvelland?

Het zou zo maar kunnen dat de directie van de Maastrichtse VMBO-school hier wel oren naar heeft om dit in samenwerking met het MBO en het Speciaal Onderwijs te doen. En uiteraard samen met ondernemers, die er hun toekomstige vaklui kunnen inspireren.

Graag zouden wij vernemen of u voornemens bent serieus werk te maken van deze giga-klus. De dip waarin het praktijkonderwijs momenteel verkeert -en de behoefte aan vaklui!- is daarbij wellicht een extra stimulans.

- EML is enigszins ongerust over het uitgebreide en langlopend dossier dat het project **Buitengewoon Buitengebied** aan het worden is. Het gedeelte van de kavels wordt voortvarend opgepakt, want het creëren van voorzienbaarheid vraagt immers om snel handelen. Maar van het totaal project kunnen we dat niet zeggen. Het beoogde doel van project Buitengewoon Buitengebied, het behoud van het mooie landschap in harmonie met de agrarische bedrijvigheid, hebben we immers reeds gezamenlijk vastgesteld. Ook de lijst met aanverwante zaken die we tegelijk willen regelen is inmiddels lang en wacht met spanning op antwoorden. Ik geef als voorbeeld het weren van grote voertuigen in de kernen. EML geeft de voorkeur aan zakelijke bijeenkomsten met concrete afspraken.

- Zo ook de regulering van het **toerisme**, want dit is intussen noodzakelijk. Wat zijn de grenzen van het toelaatbare? Wanneer is het in conflict met de Citta-slow gedachte? Maar nog belangrijker: wanneer gaat het ten koste van de leefbaarheid? Onze inwoners zijn immers gediend met de filosofie van de Citta-slow idealen...

Blijkens de uitspraak van wethouder Jacobs tijdens een commissievergadering FME heeft hij tot onze vreugde ingezien dat het niet meer gaat om de kwantiteit, maar om de kwaliteit. Dus geen streven meer naar verdubbeling van overnachtingen van 200.000 naar 400.000 per jaar, maar inzetten op rust en beleving. Geen uitbreiding van huidige restaurants in de oude kern van Eijsden, maar vasthouden aan kleinschalige horeca. Geen Ironman, geen nieuwe fietsevenementen en ook geen nieuwe geasfalteerde fietspaden door ons buitengewoon buitengebied.

Wel verzoeken wij om een Toeristische Verordening waarin ook regels worden gesteld aan het fenomeen AirB&B. Overigens blijven we ons afvragen ten dienste van wie de Kwaliteitsconsulent Toerisme hier opereert. Is deze werkelijk van nut voor onze ondernemers? Of is zij inmiddels geworden tot ambtelijk adviseur? Wij stellen voor de bijdrage hiervoor nog verder af te bouwen, want de kwaliteit van een onderneming blijft de verantwoordelijkheid van de ondernemer zelf. De VVV zal voor toeristische ondernemers de eerste zijn die de helpende hand biedt.

Dat **duurzaamheid** niet alleen hoog in het EML-vaandel staat, maar ook gemeentebreed, is te danken aan onze inspirator en voormalig wethouder John Willems. Zonder de roep om direct en helemaal van het gas af te gaan slaafs te volgen, willen we uit volle overtuiging inzetten op het verbruik van minder energie. Dat is

immers het begin van alle ellende: wij consumeren constant en denken dat de aarde onuitputtelijk is. Het energieverbruik moet worden teruggedrongen. Het gemeentebestuur moet zijn voorbeeldfunctie serieus nemen door bijvoorbeeld eindelijk het licht in dit gebouw helemaal te doven 's nachts en door bij vergunningen eisen te stellen aan duurzaamheid.

Dat er meer en ingrijpendere maatregelen nodig zijn beseffen wij ten volle. Grote bezorgdheid heeft EML echter voor plannen die velden met zonnepanelen mogelijk maken. Dit is het laatste wat we moeten toestaan in ons Buitengewoon Buitengebied. Liever verwijzen we naar nieuwe mogelijkheden om energie te verkrijgen en op te slaan. Technieken die eerst onmogelijk leken, maar inmiddels serieus genomen worden, zoals de 'Blue Battery', een systeem als witte steenkool, bedacht door de wetenschapper Jan Huynen. Zijn letterlijke woorden: "Voor als het niet waait en de zon niet schijnt".

Ook nu kunnen we in EM al het energieverbruik terugdringen. Zoals uit ons voorstel voor het verduurzamen van de verlichting op sportvelden en sportaccommodaties zal blijken. Tevens zal EML dit op grotere schaal proberen te bereiken, door een raadsvoorstel in te dienen die de samenwerking van de 18 Zuid-Limburgse gemeenten beoogt om de ongebreidelde uitbreiding van vliegverkeer over Zuid-Limburg tegen te gaan. Dit is immers niet alleen uit milieuoogpunt, maar ook voor onze gezondheid van groot belang.

Van vliegen naar piepen...

Bij de behandeling van de uitbreiding van boerderij Beusmans in Noorbeek/Vroelen heb ik voor het eerst vernomen dat er 'gepiept' moet worden alvorens handhavend wordt opgetreden. Deze handelwijze is ons een doorn in het oog, want onze geloofwaardigheid als gemeenteraad staat daardoor op het spel. We zien waar dit in Noorbeek toe heeft geleid: een langslappende kwestie met tot nu toe nog geen duidelijkheid, en allerminst voor de omgeving.

Ook bij overtreding van regels t.a.v. winkelsluiting moet de gemeente zelf handhavend optreden en niet wachten tot er door collega-winkeliers wordt gepiept. Of anders gezegd: totdat collega's elkaar verlinken, want zo voelt dat. Er zijn voorbeelden te over waar het van kwaad tot erger wordt door het 'piepbeleid'.

Uit de nota Vergunningen Toezicht en Handhaving kunnen we opmaken dat de huidige handelwijze van het college mede voortkomt uit een tekort aan handhavers. Handelen uit kostenoverweging is goed, maar dit beleid moet niet worden voortgezet als 'goedkoop duurkoop' wordt. Proceskosten worden hiermee immers in de hand gewerkt.

Het periodieke verslag van de BOA-inzet dat de raad ontvangt geeft niet alleen de veelheid en verscheidenheid van taken aan, maar ook de personele inzet. Groot is het verschil van inzet tussen de eigen BOA's en de versplinterde inzet van de ingehuurde met een tijdelijk contract. Wij zullen via een raadsvoorstel pleiten voor uitbreiding van de BOA-inzet en bovendien pleiten we ervoor deze niet te zoeken in een ver-weg bureau maar in te vullen met mensen die bekend zijn met onze kernen. Als goede voorbeeld verwijzen we naar de werkwijze van onze kantonniekers.

Bovendien dringen we aan op kwaliteitsverbetering van de BOA, misschien met behulp van de regiopolitie? Dan kan ook voorkomen worden dat de ene BOA langs een foutparkeerder loopt of rijdt en de andere een cadeaubon van € 104,00 uitdeelt.

Overigens zetten vele inwoners -met ons- grote vraagtekens bij het feit dat de gelden van de door onze BOA's of politie opgelegde parkeerboetes vertrekken naar het landelijk incassobureau. Wij verzoeken het college om bijvoorbeeld via de VNG naar mogelijkheden te zoeken om althans het grootste deel van de geïnde boetes te kunnen behouden voor onze gemeentekas.

Over de hoogte van de **financiële lasten** voor onze inwoners kunnen wij kort zijn, want ons eerder geuite bezwaar tegen automatische jaarlijkse verhoging van de WOZ-waarde met 3% is van de baan. De woonlasten voor onze inwoners zijn relatief hoog vanwege de hoge gemiddelde prijsklasse van onze woningen, maar als gemeente hebben we daar uiteraard geen invloed op. Wel zouden we kritisch moeten kijken naar de tarieven, want daar hebben we wel invloed op. Onze burgers hebben in de voorbije jaren het WOZ-potje immers goed gevuld! We blijven erop wijzen dat de overige lasten, zoals de riool- en afvalstoffenbelasting, ook zo laag mogelijk moeten zijn. Tot onze tevredenheid wordt er voor de rioolheffing een eerlijker systeem voorbereid door het profijtbeginsel toe te passen: de gebruiker / vervuiler betaalt. De adviezen die de provincie geeft in haar recente Verdiepingsonderzoek naar onze financiële huishouding zijn al snel opgepakt, waarvoor een pluim op de hoed van de ambtelijke organisatie en uw college. Uit de begroting blijkt dat het genoemde achterstallig onderhoud van wegen, openbare verlichting en het groenonderhoud voortvarend wordt aangepakt, door o.a. extra budgetten te reserveren en reeds in 2019 hieraan uitvoering te geven.

Concluderend stellen wij dat we met deze programmabegroting de toekomst positief tegemoet kunnen zien. Ook ons reeds eerder geuite motto **‘Diech rikke nao d’n dikke’** begint dichterbij op het netvlies te komen van het gemeentebestuur. Dit motto moet op het netvlies blijven, want de besluiten die we in dit gemeentehuis nemen zijn ten dienste van de inwoners met het geld van de inwoners.

Wij wensen het college veel wijsheid en succes toe met de uitvoering van de voorgestelde plannen en verwachten graag uw reactie op de Algemene Beschouwingen van onze partij, EijsdenMargratenLokaal.

Maria Janssen-Rutten, René Janssen, Lambert Damzo, Rob Hermans, Roger Geelen, Frans Erkamp, John Nelissen